Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2025/2183(INI)

20.11.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: priorytety w zakresie zatrudnienia i priorytety społeczne – sprawozdanie roczne 2026
(2025/2183(INI))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawczyni: Nela Riehl

SPIS STREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: priorytety w zakresie zatrudnienia i priorytety społeczne – sprawozdanie roczne 2026

(2025/2183(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 9, 121, 148 i 149 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych proklamowany i podpisany przez Radę, Parlament i Komisję 17 listopada 2017 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z XX listopada 2026 r. w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na rok 2026,

– uwzględniając wniosek Komisji z XXX 2026 r. w sprawie wspólnego sprawozdania Komisji i Rady o zatrudnieniu,

– uwzględniając zalecenie Komisji z XXX 2026 r. dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z XXX 2026 r. pt. „Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania za 2025 r.”,

– uwzględniając komunikat Komisji z XX listopada 2026 r. pt. „Projekty planów budżetowych na 2025 r.: ocena ogólna”,

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego pt. „Przyszłość europejskiej konkurencyjności” opublikowane we wrześniu 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdanie Enrica Letty w sprawie przyszłości jednolitego rynku pt. „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek] opublikowane w kwietniu 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdanie grupy wysokiego szczebla ds. przyszłości ochrony socjalnej i państwa opiekuńczego w UE opublikowane w styczniu 2023 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A10-0000/2025),

A. mając na uwadze, że w czerwcu 2025 r. stopa bezrobocia w UE wyniosła 5,9 %, a bezrobocie osób młodych utrzymuje się na wysokim poziomie 14,7 %; mając na

uwadze, że wyższemu poziomowi zatrudnienia nie towarzyszą w pełni jakość miejsc pracy, wzrost płac i wzrost wydajności;

B. mając na uwadze, że europejski semestr pozostaje głównym instrumentem koordynacji polityki gospodarczej, fiskalnej, polityki zatrudnienia i polityki społecznej w całej UE, a tym samym stanowi okazję do bardziej systematycznego włączania kwestii sprawiedliwości społecznej, środowiskowej i międzypokoleniowej do zarządzania makroekonomicznego;

C. mając na uwadze, że w 2024 r. ponad 21 % ludności UE było zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; mając na uwadze niewystarczające postępy w realizacji celu, jakim jest zmniejszenie liczby dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 5 mln do 2030 r.;

D. mając na uwadze, że zmiana klimatu i niszczenie środowiska pogłębiły nierówności i dotknęły najsłabsze grupy społeczne; mając na uwadze, że oczekuje się, iż transformacja w kierunku neutralności klimatycznej stworzy około 2,5 mln dodatkowych miejsc pracy;

E. mając na uwadze, że presja związana z kosztami mieszkaniowymi i wysokie ceny energii nakładają znaczne obciążenia na gospodarstwa domowe, jednak polityka mieszkaniowa jest często niedostatecznie reprezentowana w zaleceniach dla poszczególnych krajów;

F. mając na uwadze, że w UE utrzymuje się niedobór pracowników i umiejętności ze względu na szereg czynników, w tym niską jakość miejsc pracy;

G. mając na uwadze, że dane wskazują, iż w większości państw członkowskich należy dołożyć większych starań, aby do 2030 r. zrealizować cel udziału 60 % dorosłych w kształceniu i szkoleniu; mając na uwadze, że zintegrowane podejście do koordynacji polityki w ramach europejskiego semestru zapewnia ramy umożliwiające skierowanie niezbędnych inwestycji na rozwój kapitału ludzkiego, systemy kształcenia i szkolenia;

H. mając na uwadze, że dodatkowe potrzeby inwestycyjne w infrastrukturę społeczną oszacowano na 192 mld EUR rocznie, w tym z przeznaczeniem na przystępne cenowo mieszkania, opiekę zdrowotną i długoterminową, kształcenie i szkolenia przez całe życie[1]; mając na uwadze, że konieczne są dalsze prace w celu zmierzenia luki w inwestycjach społecznych w UE, a także zwrotu gospodarczego z inwestycji społecznych;

1. podkreśla przewagę konkurencyjną inwestowania w model społeczny UE; wzywa do włączenia do procesu europejskiego semestru zaleceń grupy wysokiego szczebla ds. przyszłości ochrony socjalnej i państwa opiekuńczego, a także zaleceń zawartych w sprawozdaniach Letty i Draghiego; z zadowoleniem przyjmuje włączenie Europejskiego filaru praw socjalnych do ram zarządzania gospodarczego i apeluje do państw członkowskich o skorzystanie z możliwości przedłużenia okresu dostosowawczego na inwestycje w priorytety Europejskiego filaru praw socjalnych; apeluje o

[1] Dokument roboczy służb Komisji z dnia 27 maja 2020 r. pt. „Identifying Europe's recovery needs" [Określenie potrzeb Europy w zakresie odbudowy] (SWD(20200098) towarzyszący komunikatowi Komisji pt. „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację" (COM(2020)0456).

odzwierciedlenie zintegrowanych ram zarządzania w wewnętrznych procesach instytucji UE, przy zaangażowaniu na równi ich organów gospodarczych i społecznych;

2. uważa, że Komisja i Rada powinny zwiększyć wysiłki na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa do włączenia celów zawartych w planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych do głównego nurtu europejskiego semestru poprzez uczynienie ich punktami odniesienia w ocenach sporządzanych w ramach europejskiego semestru;

3. z zadowoleniem przyjmuje dążenie Komisji do wyeliminowania ubóstwa do 2050 r. oraz zamiar przedstawienia propozycji aktu w sprawie wysokiej jakości miejsc pracy; podkreśla, że należy zachować spójność między europejskim semestrem, działaniami następczymi w związku z planem działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych a tymi przyszłymi instrumentami, z wymiernymi celami i odpowiednimi zaleceniami dla poszczególnych krajów;

4. z zadowoleniem przyjmuje stałe włączenie ram konwergencji społecznej do europejskiego semestru; podkreśla, że wraz z tablicą wskaźników społecznych mają one duże znaczenie dla identyfikacji zagrożeń i śledzenia postępów w pozytywnej konwergencji społecznej;

5. przypomina, że inwestycje społeczne mogą mieć pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy, wydajność i konkurencyjność, a tym samym wspierać stabilność fiskalną przy jednoczesnym promowaniu pozytywnej konwergencji społecznej; wzywa Komisję i Radę do traktowania inwestycji społecznych jako podstawy zrównoważonego wzrostu;

6. podkreśla, że plan Komisji dotyczący przystępnych cenowo mieszkań powinien być lepiej zintegrowany z europejskim semestrem, przy czym w zaleceniach dla poszczególnych krajów należy położyć większy nacisk na przystępne cenowo mieszkania oraz zrównoważone i godne warunki mieszkaniowe; przypomina sygnatariuszom Deklaracji lizbońskiej w sprawie europejskiej platformy zwalczania bezdomności o celu, jakim jest wyeliminowanie bezdomności do 2030 r.;

7. podkreśla, że inwestycje w edukację oraz podnoszenie i zmianę kwalifikacji są strategiczną inwestycją społeczną przynoszącą długoterminowe zyski z punktu widzenia konkurencyjności i spójności;

8. podkreśla, że sprawiedliwość międzypokoleniowa musi stać się strukturalnym elementem europejskiego semestru; wzywa Komisję, aby w ramach strategii na rzecz sprawiedliwości międzypokoleniowej włączyła do ram oceny europejskiego semestru wskaźniki dotyczące dobrostanu młodzieży, dostępu do wysokiej jakości miejsc pracy, przystępności cenowej mieszkań, edukacji i umiejętności oraz aby systematycznie oceniała długoterminowe skutki zaleceń fiskalnych i dotyczących reform;

9. stwierdza, że państwa członkowskie zobowiązały się do inwestowania 5 % PKB rocznie w podstawowe wymogi obronne i związane z nimi wydatki na bezpieczeństwo do 2035 r., w tym poprzez uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia; podkreśla, że w ramach europejskiego semestru takie wydatki muszą być planowane w sposób skoordynowany;

10. zwraca uwagę, że zalecenia dotyczące europejskiego semestru w 2026 r. odegrają zasadniczą rolę w opracowywaniu krajowych i regionalnych planów partnerstwa; uważa, że reformy i inwestycje powinny być wybierane na podstawie wydajności i skuteczności, z jaką uwzględniają odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów;

11. popiera bardziej demokratyczny proces europejskiego semestru, w którym Parlament byłby mocno zaangażowany w określanie priorytetów polityki gospodarczej oraz podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania gospodarczego; nalega, by w proces europejskiego semestru systematyczne angażować partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz podmioty regionalne i lokalne;

12. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.